

Επωνύμια και ονόματα διάφορα

[Αγγουλιές](#), [Αρφάνης](#), [Αντώνιος](#), [Βενιόπουλος](#), [Βιολάρης](#), [Βουτσαράς](#), [Βολανάκης](#), [Γκιουλέκας](#), [Δελλαδέτσιμας](#), [Εφιάλτης](#), [Ζουριδάκης](#), [Καταλειφός](#), [Καφορέας](#), [Καρβαδιάς](#), [Καλέντζης](#), [Κιρατζής](#), [Κονιαλίδης](#), [Κριεκούκης](#), [Λεμπιδάκης](#), [Μάζης](#), [Μαμαγκάκης](#), [Μάνεσης](#), [Μητροστάκης](#), [Μούγερ](#), [Μπάρδης](#), [Νταλάρας](#), [Πεντζίκης](#), [Πιλάτος](#), [Πρίφτης](#), [Ραμπντόσας](#), [Σαύλος](#), [Σικάρης](#), [Σιούφας](#), [Σουρβίνος](#), [Σπάτας](#), [Σχηματάρης](#), [Τζαγκαρόλος](#), [Τσίπρας](#), [Χαϊκάλης](#)

Αρχαϊκό ονοματολόγιο

Όνοματα κατά επαγγελμα ή ενασχοληση

Επωνύμια κατά περιοχή

(α) Οί Λαζαράιοι, κατόπιν Ὀρλόφαι ἐπικληθέντες, ὡς παρακολουθήσαντες τὸ 1770 τὸν ῥῶσον ναύαρχον Ὀρλώφ, μετὰ πολλῶν ἄλλων πλαγίων οἰκογενειῶν, λαβουσιῶν ἀκολουθῶς ἄλλα ἐπίθετα, κατὰγονται ἐκ Σπάρτης, Μινιαται ἀρχικῶς καλούμενοι — Οἱ Μίξαι κατὰγονται ἐκ Λεωνιδίου, τοῦ πατρὸς τοῦ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν διακρέψαντος Χατοῦ Ἰωάννου Μίξη, ἐλθόντος νεανίου εἰς Πέτσας. — Οἱ Μποτασαῖοι ἐκ Κρανιδίου, ὁ πατὴρ τοῦ Γκίκα καὶ Παναγιώτου Μπότσης, τοσοῦτον ἐπίσης διαπρεψάντων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, Νικόλαος, μεταφέρθη νήπιον καὶ ὄρφανόν εἰς Σπέτσας ὑπὸ τῆς μητρὸς του ἐκ Κρανιδίου, μετὰ τὴν ἐκεῖσε καταστροφὴν τῆς Βενετικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῆς ἑποικίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦν διοικητὴς (ἢ Καπιτάνος) τοῦ Κρανιδίου, σώζονται δ' εἰσέτι ἐν Κρανιδίῳ οἱ πλάγιοι αὐτοῦ συγγενεῖς, Καπιτάνοι ἐπονομαζόμενοι ὠνομάσθη δὲ Μπότσης, ὁ ὄρφανὸς Νικόλαος, διότι νήπιον ὄν ἔτρογε χῶμα, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν Ἀλβανικὴν καλεῖται « μπότα » — Οἱ Ἀνάργυραῖοι κατὰγονται ἐκ Κρανιδίου — Οἱ Κοῦτσαι ἐκ χωρίου τινος τῆς Ἀργολίδος — Οἱ Ἀνδρουῖται ἐκ τῆς Ἀργολικῆς — Οἱ Κυριακοὶ ἐκ τῆς Ἀργολικῆς — Οἱ Ὀρλόφιοι ἐκ Κρανιδίου, διότι ὑπάρχει τὸ αὐτὸ ἐπίθετον καὶ ἐκεῖ εἰς πολλὰς οἰκογενεῖς — Οἱ Μπουκουραῖοι καὶ Πάνοι ἐκ τῆς Κρεμαστῆς τῆς Λακωνικῆς — Οἱ Μωριάται, Κουνουπιῶται καὶ Μανούσοι, ἐκ τῆς Κουγουπαίας τῆς Λακωνικῆς — Οἱ Λέμπριδες ἐκ Κρανιδίου — Οἱ Λεμ-

πίσαι ἐκ τῆς Ἀργολικῆς — Οἱ Γκίνιδες ἐκ Κρανιδίου — Οἱ Γουδαῖοι ἐκ Κρανιδίου — Οἱ Οἰκονόμοι ἐκ Κρανιδίου — Οἱ Μπάμπαι ἐκ τῆς Ἑρμιονίδος κτλ. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ πολλὰ ἄλλα οἰκογένεια, ὡς οἱ Κουφοί, Μπουμπουλαῖοι κτλ. τῶν ὁποίων ἡ καταγωγὴ εἶναι ἀγνωστος διὰ τὴν ἀρχαιότητά των.

9341.14 [20]

ΚΥΨΕΛΙΩΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Ετυμολογία των Επωνυμιων τους.

Κουτσουμπός

Κατάστημα με Είδη κιγκαλερίας στην Κυψέλη, ντίλερ της ΠΙΤΣΟΣ :
γκαζιέρες, φυτίλια, μπεκ κλπ, απέναντι ι από το "Συστηματικό" επί της οδού Ζακύνθου
και Κυψέλης δεξιά τω ανερχομένω.

κουτσουμπός, -ή, -ό (λαϊκ.) αυτός που του λείπει η κορυφή, κάποιος
από τα άκρα του ή τμήμα άκρου του ΣΥΝ. ακέφαλος, κολοβός.
[ΕΤΥΜ. Πιθ. < αρχ. κόσσυμβος, είδος αρχ. ενδύματος, αγν. ετύμου].

Κοκλώνης Κώστας

Παντοπωλείο επί των οδών Σκύρου και Σπετσών Δεξιά.

- 1) Εκ του Κόχλος = κοχλώνης ο αγοραζων και μεταπωλων κοχύλια (μουδια, στρειδια, αχιβάδες κλπ).
- 2) Εκ του κοίονας ο εχων μεγάλους ορχεις, ο βαρβάτος
- 3) Εκ του αρχ. ελλ. κοχώνη = κωλομέρι, γλουτός, ο κωλαράς ή και κωλόφαρδος

Julius Pollux Gramm., *Onomasticon*. {0542.001} close
καλούμενον, δε και σφονδύλιον και ὀρροπύγιον ὀνομάζεται. οὗ
(183.) τὸ ὑπέρανω ὄσφῦς και ἰζύς, ὡς ζώνη τὸ κατ' αὐτὴν ἐν τοῖς πρόσθεν.
τισὶ δὲ τὸ ἱερὸν ὄστουν τρητὸς κόκκυξ καλεῖται και ἔστι πάντων
μέγιστον. και τὸ μὲν εἰς δακτύλιον νενευκὸς αὐτοῦ κορυφή κα-
λεῖται, τὰ δὲ πλάγια ἰσχία τε και σκάφια. ταῦτα δὲ ὀμφαλῶ μὲν
ἀντίκειται, γλουτοῖς δὲ ἐπίκειται, οἷ και κοχῶναι και πυγαὶ προσ- (5)
αγορεύονται, και προχῶναι παρ' Ἀρχίπῳ ἐν τῷ Πίνωνι (I frg 41 Ko)
και ἰσχία μὲν ἔστιν αἱ ἐκατέρωθεν μετὰ τὴν ὄσφυν σαρκώδεις προ-
(184.) βολαί, τὰ δ' ὑπερέχοντα ἀπὸ τούτων γλουτοὶ και ἐφέδρανα, ἀφ' ὧν
ἔδρα καθέδρα ἐνέδρα, ἐνεδρεύειν ἐφεδρεύειν, ἔφεδρος. ἀπὸ δὲ
πυγῶν ὀνόματα εὐπυγος, καλλίπυγος, καταπύγων.

ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΝ 2.184

Κανδηλώρος Χαράλαμπος

Κατάστημα ψιλικων και πρακτορεῖο Εφημερίδων επί της οδού Κυψέλης και Αγίου
Μελετίου .

Ο ίδιος ο Χ. Κανδηλώρος και οι γιοι του ἔκαναν και διανομή των εφημερίδων στα
σπίτια τις Κυριακές.

Υποψη δε η κανδήλη > Λατ. Candela > καντήλα (αντιδάνειο) εἶναι αρχαιο ελλ θηλ ουσ
που απανταται στους Δειπνοσοφιστές του Αθηναίου (2^{ος} αι μΧ) και σημαινε πυρσός,
λαυλος, λαμπάς.

Το κανδηλη που εξεληφθη ως ουδετερο καντήλι (το) (κατά το φυτίλι, μαντίλι κλπ).

Ετσι ο πληθυντικος εγινε καντήλια. Τα καντήλια κατεβάζει*, αναβει και ανεβάζει ο
καδηλανάπτης (αντιθ. Κανδηλοσβέστης**) που ισως να λεγονταν και κανδηλωρός.
(κατά το ακταιωρός, θυρωρός, πυλωρός, τιμωρός, σκευωρός, εμβρυωρός)

Το πιθανότερο **κανδηλωρός** (κανδήλα και -ωρός). Το επιθεμα -ωρός δηλωνει τον
εποπτη, τον υπευθυνο για κατι : τὰ κανδήλια μιας εκκλησιας

*) Εκεινος που οργιζεται λεμε ότι **κατεβάζει καντήλια**. Η φραση εἶναι ευφημισμος του **γαμω το
καντήλι σου** [ενν. του ταφου σου]. Αναλογο του συνηθέστερου **γαμώ την κηδεῖα σου**.

Η κηδεῖα εἶναι κατά συνεκδοχήν το συνολο των παρισταμενων στην κηδεῖα σου και η φραση
εἶναι ευρυτερη της **γαμώ το σόι σου** αφου περιλαμβάνει συγγενεις, φιλους και γνωριμους

**) Scholia in Orprianum - Λεξιλογιον Αλιευτικον

(404.) Φάλαιναν· τὴν εἰς τὸ φῶς ἄλλομένην· φάλαινα εἶδος ἰχθύος, καὶ ἡ κατὰ νυκτὸς εἰς τὸ φῶς ἄλλομένη, ἢ κοινῶς **κανδηλοσβέστρια**· φάλαιναν παρὰ τὸ εἰς φῶς ἄλλεσθαι. φάλαινα ἔχει ἐπιθυμίαν συνουσιάζεσθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἐστὶ δὲ καὶ ζῴφιον ἐν τοῖς λύχνοις ἀλλόμενον, τὸ λεγόμενον **κανδηλοσβέστρα**. ἀναιδέα· διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν τοῖς ἀνδράσι συνουσιάζεσθαι.

Μοάτσος και Μαούτσος

Υδραυλικος και ενοικιαστής ποδηλάτων, μοτοσακο. Στην οδο Σκυρου [Οι μάχες του Μόατς](#) έγιναν στο Μοατς της Ουγγαρίας, πολης στη δεξια οχθη του Δουναβη, στα 1526 και 1687 μεταξύ Ουγγρων και Οθομανων γενιτσαρων. Στους γενιτσαρους συμμετειχαν και Ἕλληνες που μετεπειτα χαρακτηριστικαν ως Μοάτσοι. Ὅπως θα λεγαμε Μαραθωνομαχοι. Το παρομοιο επωνυμο Μουτσάτσος είναι ισπανικο muchacho = παιδι, εφηβος με συνηθη χρηση ως επιφωνημα. Vamos muchachos = πάμε παιδιά.

Μουλλός Χρήστος

Εἶδη κιγκαλεριας, στην οδό Σκυρου μετα την ταβέρνα του Μεγαρίτη και στο ιδιο κτήριο με το μπακαλικο του Αντώνη Παπαγεωργιου.

Από το μολλώνω ή μουλλώνω = φρασω με παρεμβύσματα, φιμώνω, σιωπω ή κανω αλλον να σιωπήσει.

Συν Μουγγός. μογίλαλος (ο μολις λαλών)

μογγός [μόγ-ις + ήχος, χ>γ]- ο έχων φωνή βραχνή και ασθενή, κωφάλαλος, υπόκωφος (ήχος). **μογγία, μουγγός** (ο>ου), **μουγγαίνω, μουγγαμάρα**.

9357 [12]

Screen clipping taken: 27/8/2012 7:05 πμ

πβλ. τραγουδι

μουλλώστε ουλα τα βιολιά
και ούλα τα λαγουτα
τουτ' η φωνή που ξέβηκεν
εν η Αροδαφνούσα

Κυπριακο παραδοσιακο - Η Αροδαφνούσα

Κατσιφέρης Στέλιος

Γυναικεια υποδήματα επι παραγγελια.

Επι της Κυψέλης (Μεταξυ Σύρου και Ευβοιας, δεξιά τω ανερχομένω)

Κατσιφάρα = ομιχλη.< αρχ. ελλην. κατήφεια> κατηφές^α. Δειγμα πενθους λόγω χρώματοις

εγω ειμ'ιγω βζουκάκ'γουργό
φουστανελλα, τσαρουχ, φουντα φέσ'
σουστός διπλουμένους κατ'φές.

- α) Κατηφές ήταν ένα είδος μεταξωτού βελούδου, όπου σαν λέξη την συναντάμε και στα παραδοσιακά τραγούδια, "στον κατηφένιο σου οντά" μας λέει ένας μικρασιάτικος στίχος) .

[ΠΗΓΗ](#)
[ηχητικό](#)

Κολοβός Χρυσότομος

Μανάβης με μανάβικο επί της οδού Κυψέλης μεταξύ οδών Σκύρου και Δωδεκανήσου δεξιά τῶ ανερχομένω,

Ο κολοβός ή κολοβωμένος ήταν συνήθως κουτσός η χειρότητος. Γενικά επίθετο μειωτικού χαρακτήρα. Βλ. Διαπόμπευση. Όσα επώνυμα εξειδίκευσαν κυρία ονόματα ή βλαμμένα μελή του σώματος χρησιμοποιούσαν το πρόθεμα Κουτσο- ή Κοψο- = πχ Κουτσογιαννης, Κοψαχειλης, Κουτσαφτης, Κουτσοδημητρης, Κοψωμενος κλπ.

Ο περι ου ο λογος Χρυσοστομος ητο μεν αρτιμελής , δεν διεθετε όμως παρα ευάριθμα δοντια 3-4 ήτο δηλ. νωδός και όχι κολοβός. Λόγω δε πενίας δεν εβαλε τεχνητα, τοτε ηταν χρυσά, ώστε να γινει τουλάχιστο Χρυσοστομος.

Λέκκας Απόστολος

Φαρμακείο στην ανω δεξια γωνια των οδων Σκυρου και Κυψέλης.

Ο Απόστολος Λέκκας ηταν Δημ. Συμβουλος του Δημου Αθηναίων.

Όνομα με αρβανίτικη ριζα. Ο λέκκας είναι ο αρχοντας, ο ηγετης . Εχω συναντησει και επωνυμο Αρχολέκκας στα Μεσσογεια.

Όμως ο Ησυχιος ερμηνευει το λέκκη =χλαινα. Και το Λέκκον ηταν δημος της Αττικης της Αντιοχιδος Φυλής. Ομορριζο η λεκάνη.

Μάνδαλος η Μάνταλος

Πρατήριο ΕΒΓΑ στην Πλατεία Κυψέλης στην σταση των λεοφωρειων και τρολεϋ

Συρτης αμπαρα για κλεισιμο πορτας

Πβλ. Αινιγμα κλειδωνω, **μανταλώνω** κι ο κλεφτης μεσα μπαίνει! Τι είναι; Ο Ηλιος.

Συνωνυμο κατά τον λεξικογραφο Ησύχιο **τύλαρος**

Hesychius Lexicogr., <i>Lexicon</i> (Π—Ω). {4085.003} clo	
(1625.)	τύλοι· αἱ ὀχθῶδεις ἐπαναστάσεις, καὶ τὰ τῶν ἀχθοφόρων ἐπὶ τῶν ὄμων τυλώματα
(1626.)	τύλον· τὸ αἰδοῖον· οἱ δὲ ξύλον
(1627.)	τύλος· νενεκρωμένη σάρξ
(1628.)	τύλωμα· τύμμα
(1629.)	τύλαρος· μάνδαλος
(1630.)	τυλαρώσας· μανδαλώσας

Τυλος όμως ηταν και η νεκρή σκληρη σάρκα (ο σημερινός κάλος) και τύλον κάθε παλουκι κι φυσικα το πέος (επιμηκες ως παλούκι και σκληρον ως τυλος). Ο Μανταλος λοιπον πρεπει να έχει αντιστοιχα προσόντα.

Τσαγκρινός Κώστας και Θανάσης

Γαλακτοπωλεια στις οδους :

- Σκυρου και Καλογερά (Κωστας)

- Κυψέλης και Χαιρωνείας (Θανάσης)
- Η **Τσάγκρα** ή **Τζάγκρα** ήταν η **τοξοβαλλίστρα** των Βυζαντινών. Μεταγενέστερα σημαίνει και **μονόκαννο** κοντό κυνηγετικό όπλο. Από το < Venet/Span. Carga (Carga> το Αγγλικό Charge, και το Γαλλικό Charger = φορτίζω .Ιτ. Càrica με τσιτακισμό του C και αντιμετάθεση των rg σε gr. Επειδή η τσάγκρα ήταν ένα τόξο που **φορτιζόταν** και παρέμενε σε αναμονή για να ρίξει το βέλος, σε αντίθεση με το παλαιό τόξο που μόλις τεντώνωνταν έριχνε και το βέλος. Ίσως το επωνύμιο από αυτή την ρίζα. Η κατάληξη -ινος μοιάζει όμως τοπωνυμική.

Συνήθη επώνυμα άλλων επαγγελματιών της Κυψέλης

χωρίς ετυμολογικό ενδιαφέρον

- **Νικόλας** Φουρνος Σκυρου και Κυψέλης άνω αριστερά.
- **Γρηγορίου** Χασάπικο Συρου και Κυψέλης άνω αριστερά.
- **Μεγαρίτης** Ταβέρνα Συρου
- **Κοράκης** -Οινομαγειριο πλ. Κυψέλης
- **Μιχαλόπουλος Κωστας** -Παντοπωλειο επι της οδου Δωδεκανήσου μεταξυ Σπετσων και Κερκύρας.
- **Πουλής** Σπυριδων -Κουρείο επι της οδου Κυψέλης μεταξυ Σκυρου και Ευβοιας.
- **Κωβαίος** - Γυψινες διακοσμησεις Σκύρου

Ιδιομορφα προς προσεχη ετυμολογηση

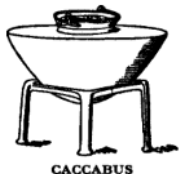
- Πασματζιδης Διαμαντής -Εδωδιμα αποικιακα -Δημοτικη Αγορα Κυψελης με φάτσα στη Σκύρου
- Αφοι Τσιχλιά -Τυρια -Αλλαντικά- Δημοτικη Αγορα Κυψελης εντος της στοάς
- Γιαννίλος Φαρμακειο - Φωκιωνος Νεγρη
- Λαμέρας -Καφενειο - Φωκιωνος Νέγρη
- Ακτύπης -Τυροπηταδικο - Φωκιωνος Νεγρη
- Δρίτσας -Σουβλατζηδικο στη Δημοτικη αγορα Κυψέλης με φάτσα στη Φωκιωνος Νεγρη.

Λατινογενη

Κακουλιδης

Cacula, a soldier's drudge. Scaliger from Koucbs, timid: Such being not soldiers, but cowards and runaways.

Κακκαβας

Το δανειο από το αρχαίο ελληνικό Κάκκαβος στα λατινικά είναι Cacabus και σημαίνει χυτρα. Μση η Κακάβη. Από όπου κα η γνωστη ψαρόσουπα η κακκαβια. Η γραφη με ένα κ είναι επηρεασμενη από τα Λατινικά. Ο Κακκαβάς είναι ο κατασκευαστης κακκάβων, χυτροποιος.

Κάλβος

Calvus, bald, φαλακρος . Που εχει γυμνη την κεφαλη: calva (a) αλφός,λευκος white, όπως το φαλακρος από το φαλός.

Calva, a scalp, γυμνο κρανιο. Καλυφά, κάλφα.,καλυμμα συγγ. κελυφος. So

κάλυμμα is used. (S) From calvus. πβ. ΝΕ γκλάβα. Calvary = κρανίου τόπος = Γολγοθά

καψης

Κατά τον Ισίδωρο ήταν η αρχική μορφή του cassis < capsis < κάψα = κοίλο δοχείο > καψύλιον, κάψουλα, καψούλι. Από το cassi και το κασιδα = κρανος. Ο καψης ίσως συνωνυμο του κασιδιαρης ήτοι γενικώς σπλιτης.

Αρβανιτικά

πράπας

ΑΡΒ. ΠΡΑΠΑ πίσω

αυτός που υποχωρεί, ή τον παίρνει από πίσω

Χελμης χελμ :πικρα

Φαρμακης φαρμηκ πικρος

Στρεϊτ ακριβός

Μπάρδας ή μπαρδης μπαρδα ασπρο

Μπούκουρας μπουκουρε ωραιος

Πουτουριδης πουτουρ:σαλβαρι Σαλβαρας

Λεπουρας λεπουρ κουνελι

Γενικές πληροφορίες

[Επώνυμα κατά περιοχή](#)